

III. Vaivahoitohallitus.

Vaivahoitohallituksen antama selonteko toiminnastaan vuonna 1904 on näin kuuluva:

„Kaupungin vaivahoitohallitukseen ovat kuuluneet seuraavat Kau-^{Vaivahoitohal-}lituksen jäsenet ja virkamiehet. punginvaltuuston valitsevat henkilöt, nimittäin översti I. Gordie puheenjohtajana, kamreeri Ö. G. Westling varapuheenjohtajana, lääketieteen-tohtori vapaaherra E. Cedercreutz, Vankeinhoitohallituksen sihteeri nimittomari A. af Forselles, neiti F. Palmén, tehtailija K. V. Bergman, kauppias N. Kochtomow, pastori E. Murén, kauppapuutarhuri V. F. Sagulin ja talonomistaja A. Ärt sekä varajäsenenä protokollasihteeri E. Willgren, filosofianmaisteri M. Holmberg ja tehtailija Hj. Fagerroos; jota paitsi filosofianmaisteri A. Antell on hoitanut Vaivahoitohallituksen toimitusjohtajalle kuuluvia tehtäviä.

Vaivahoitohallituksen sihteerinä on toiminut protokollasihteeri E. Willgren.

Vaivahoitohallituksessa vaivaisten silmälläpitoa varten olevaan henkilökuntaan ovat 1904 vuoden kuluessa kuuluneet rouva H. Creutlein, neiti H. Karlsson sekä herrat A. Johansson ja K. F. Vass.

Työ- ja vaivaistalon johtajana on myös vuonna 1904 ollut kunnallisuusneuvos C. E. Degerholm, minkä ohessa rouva M. Degerholm edelleenkin on hoitanut emännän tehtävät laitoksessa ja konttorityöt on toimittanut konttoristi F. Rosendahl.

Lääkärinhoitoa vaivahoidon sairaalalaitoksissa on toimittanut dosentti tohtori Jarl Hagelstam ja papilliset toimitukset Työ- ja vaivaistalolla pastori Emil Murén.

Vaivahoitohallituksella on vuoden kuluessa ollut 21 vakinaista ja 1 ylimääräinen kokous. Niissä on hallitus käsitellyt yhteensä 1,173 asiaa, joista 839 on ollut toimitusjohtajan valmistamia avunantoasioita ja 334 kirjeasioita. ^{Asiain luku ja laatu y. m.}

Taulu N:o 1 tarjoo yleiskatsauksen toimitusjohtajan toimintaan vuonna 1904. Toimitusjohtajan käsittelemiä asioita (lukuun ottamatta hänen valmistamiaan avunantoasioita) oli kaikkiaan 13,006 (v. 1903 12,696).

Suoranaista apua nauttivain köyhäin sekä kaupunkiin elätteelle annettujen silmällä pitoa varten on kaupunki kuten ennenkin ollut jaettuna 9 piiriin, joista kukin on ollut yhden hallituksen jäsenen valvonnan alaisena.

Vaivahoitohallituksen palveluksessa oleva tarkastushenkilökunta on avustanut Vaivahoitohallitusta ja toimitusjohtajaa sekä niiden henkilöiden suhteiden selville ottamisessa, joille on haettu vaivaisapua, että sellaista, jotka erillään vaivaistalosta saavat vaivaishoitoa, ja muuten hankkinut tietoja kunnan hätäkärsivistä ja varsinkin alaikäisistä, jotka kodissaan eivät saa tarpeenmukaista hoitoa.

Avunsaajain
koko luku.

Vaivahoitohallituksen toimesta vuonna 1904 hoidetuista, ylläpidetyistä ja raha-apua saaneista on ollut:

	v. 1904	v. 1903	v. 1902
a) Työ- ja vaivaistaloon otettuja	793	777	759
b) Elätteelle annettuja	573	568	581
c) Kodeissa avustettuja suoranaisilla avuilla . .	2,054	2,330	1,780
d) Mielenvikaisten hoitolaitoksissa ja vaivaistalosta erillään olevissa turvakodeissa hoidettuja	118	128	113
e) Vaivaistalosta erillään olevissa sairaaloissa hoidettuja (lukuun ottamatta Maarian sairaalaa ja Sörnäisten sairastupaa).	282	226	299
f) Lahjoitettujen pääomien koroista eläkettä nauttivia	73	73	73
Yhteensä	3,893	4,102	3,605

Työ- ja vaivais-
talo

Tarkempain erikoistietojen saamiseksi työ- ja vaivaistalon toiminnasta vuonna 1904 viitataan johtajan kunnallisneuvos Degerholmin antamaan kertomukseen ja sen mukana oleviin luetteluihin ja tietoihin.

Työ- ja vaivaistaloon otetuista 793 henkilöstä oli:

1) <i>Vaivaistalossa</i>	616
niistä enintään samalla kertaa	430
vähintään	340
keskimäärin	385

Hoidokkaista oli:

miehiä	259	
naisia	295	
lapsia	<u>62</u>	616
Helsingissä syntyneitä	70	
muilla paikkak. „	<u>546</u>	616
ruotsia puhuvia	276	
suomea „	319	
venättä „	16	
muuta kieliä	<u>5</u>	616

Vuoden kuluessa kuoli 45 miestä, 28 naista ja 3 lasta.

2) Työlaitoksessa	177
niistä enintään samalla kertaa . . .	106
vähintään	45
keskimäärin	76

Työlaitokseen 1904 vuoden kuluessa otetuista oli:

Helsingissä syntyneitä	58	
muilla paikkak. „	<u>119</u>	177
ruotsia puhuvia	77	
suomea „	96	
venättä „	<u>4</u>	177

Koko lukumäärästä 177 on 5 työllään kunnalle korvannut heidän vaimoilleen ja lapsilleen annetun vaivaisavun.

Sairaanhoito kaupungin työ- ja vaivaistalossa on vuonna 1904 pääasiallisesti käynyt samojen periaatteiden mukaan kuin edellisinä vuosina.

Sairaskodissa on vuoden kuluessa hoidettu kaikkiaan 251 henkeä, niistä 153 miestä ja 98 naista; näistä on jällellä vuodesta 1903 76 henkeä eli 43

miestä ja 33 naista. Vuoden kuluessa otettiin sairaskotiin 175 henkilöä, nimittäin 110 miestä ja 65 naista. Poiskirjoitettu on

terveinä	31, joista	17 miestä ja 14 naista.
paremmaksi tulleina	43, ”	34 ” ” 9 ”
parantumattomina	43, ”	27 ” ” 16 ”
kuolleita	50, ”	30 ” ” 20 ”
Yhteensä	167, ”	108 ” ” 59 ”
Jälellä oli vuoteen 1905	84, ”	45 ” ” 39 ”

Sairaanhoitopäiviä oli vuonna 1904 28,166. Päivässä on keskimäärin 77 potilasta hoidettu sairaalassa; sairaanhoitopäiviä potilasta kohti tuli keskimäärin 112,2.

Vuoden eri kuukausille jaettuna oli potilaiden suurin määrä:

tammikuulla	45 miestä ja 37 naista.
helmikuulla	45 ” ” 38 ”
maaliskuulla	45 ” ” 42 ”
huhtikuulla	45 ” ” 41 ”
toukokuulla	45 ” ” 41 ”
kesäkuulla	40 ” ” 37 ”
heinäkuulla	41 ” ” 36 ”
elokuulla	45 ” ” 38 ”
syyskuulla	45 ” ” 40 ”
lokakuulla	45 ” ” 41 ”
marraskuulla	44 ” ” 43 ”
joulukuulla	45 ” ” 43 ”

Kuten yllä olevasta käy selville, on miesosastoa enemmän käytetty kuin naisosastoa; edellisessä on näet suurin sallittu luku sairaspaiikkoja ollut käytännössä melkein koko vuoden. Varsin usein on myös sattunut, että miespuolisia potilaita, jotka suuresti ovat olleet jatketun sairaalahoidon tarpeessa, tilan puutteen takia on siirretty sairaskodista vaivaistaloon tilan hankkimiseksi sellaisia pakottavia tapauksia varten, osaksi työ- ja vaivaistalosta osaksi myöskin kaupungista, joiden tila välttämättömästi on vaatinut heidän ottamistaan sairaalaan. Ei tarvinne lähemmin

huomauttaa, mitä vakavia hankaluuksia tästä on syntynyt ja mitä terveydellisiä vaaroja varsinkin siitä seikasta johtuu, että keuhkotautipotilaita on vaivaistalon eri osastoissa, lukuunottamatta sitä että heitä itse sairauskodissa on ollut noin 20 % potilaiden koko luvusta ja miehisistä potilaista noin 30 %

Hoitohenkilökuntaa on ollut 2 hoitaja- ja 2 siivoojanaista.

Herrojen Kaupunginvaltuusmiesten päätöksen mukaan joulukuun 15 p:ltä 1903 alettiin vuoden kuluessa vaivaistalolla rakentaa uutta paviljonkia keuhkotautipotilaita varten, samaan malliin kuin aikaisemmin samaa tarkotusta varten rakennettu, mutta edelleenkin mielenvikaisten hoitoa varten käytetty paviljonki.

Mielenvikaisten osastoissa on vuoden 1904 kuluessa hoidettuja ollut kaikkiaan 209, joista 80 miestä ja 129 naista. Jälellä edellisestä vuodesta oli 129, niistä 46 miestä ja 83 naista; laitoksiin otettiin 80, joista 34 miestä ja 46 naista; poiskirjoitettiin 55, joista 25 miestä ja 30 naista; maalle annettiin elätteelle vuoden kuluessa 16, joista 11 miestä ja 5 naista. Siipoon pitäjään elätteelle annetuista on laitoksen tuotu takaisin 9, niistä 4 miestä ja 5 naista. Jälellä vuoteen 1905 oli vuoden lopussa 147, niistä 48 miestä ja 99 naista.

Sairaanhoitopäiviä oli vuonna 1904 kaikkiaan 49,698 vastaten edellisenä vuonna 46,540, ja jokaista henkilöä kohti keskimäärin 237,7 sairaanhoitopäivää; keskimäärä sairaita päivää kohti oli 136,1.

Vuoden kuluessa poiskirjoitetuista 55 potilaasta on 15 ollut terveiksi tulleita, 4 paremmaksi tullutta, 18 parantamatonta ja 18 kuollutta. Hoidettaviksi otetuissa 80 potilaassa oli mielenvika ennen laitokseen ottoa kestänyt: 35 tapauksessa alle 1 kuukauden, 10 tapauksessa 1—3 kuukautta, 4 tapauksessa 3—6 kuukautta, 3 tapauksessa 6—12 kuukautta ja 28 tapauksessa yli vuoden.

Mielenvikaisten sairaalaan on 1 vuoden kuluessa siirretty Pitkäniemen Keskuslaitoksesta 2 miestä ja Lapinlahden Keskuslaitoksesta samoin 2 miestä, joita on vaivannut kroonillinen mielenvika.

Hoitohenkilökuntaa on vuoden kuluessa ollut 4 mies- ja 9 naishoitajaa. Ylihoitajattaren toimessa on edelleenkin ollut neiti Augusta Bergström.

Niinkuin ylläsanotusta näkyy on tilaa mielenvikaisten hoitolaitoksessa myös vuonna 1904 ylen paljon käytetty. Ne epäkohdat, joita arveluttava tilan ahtaus on aiheuttanut, ovat luonnollisesti vaikeuttaneet järkipäristä sairaanhoitoa.

Elänteelle annetuja.

Kaikista 573 Helsingin kaupungin vaivaishoidon vuonna 1904 elänteelle antamista henkilöistä oli:

<i>Kaupungissa</i>	120, joista vanhempia henkilöitä .	41
	15 vuotta nuorempia lapsia. . .	79
vuonna 1903	104, joista vanhempia henkilöitä .	31
	15 vuotta nuorempia lapsia. . .	73
<i>Maalla</i>	453, joista vanhempia henkilöitä .	219
	15 vuotta nuorempia lapsia. . .	234
vuonna 1903	464, joista vanhempia henkilöitä .	219
	15 vuotta nuorempia lapsia. . .	245

Maalle elänteelle annetuista oli sijoitettuina:

Kirkonummen pitäjään	58
Wihdin ”	60
Espoon ”	83
Siuntion ”	44
Sipoon ”	73
Nurmijärven ”	18
Helsingin ”	25
Tuusulan ”	18
Lohjan ”	6
Erinäisiin muihin kuntiin	68
	<u>453</u>

Näistä kuoli 2 miestä, 9 naista ja 1 lapsi = . .	12
täytti 15 vuotta	24
jätettiin takaisin omaisilleen	6
otettiin vaivaistaloon	15

Niiden köyhään tarkempaa silmälläpitoa, joita Helsingin kaupunki ylläpitää muilla paikkakunnilla, on 4 kunnassa hoitanut Vaivaishoitohallituksen sitä varten ottamat asiamiehet.

Sellaisina ovat vuoden kuluessa toimineet

Espoossa neiti Mathilda Bergström,
 Kirkkonummella entinen siltavouti K. A. Lönnqvist,
 Siuntiossa kruununimismies K. A. Grönholm ja
 Wihdissä ylikonstaapeli G. Grönberg.

Näiden asiamiesten palkkio on vaihdellut 100—150 markkaan vuodelta, riippuen elätteelle annettujen luvusta eri paikkakunnilla.

Muihin kuntiin elätteelle annettuja ovat tarkastaneet työ- ja vaivais-
talon toimitusjohtaja ja tarkastaja.

Sitä paitsi on Vaivahoitohallituksen silmälläpitohenkilökunnasta rouva Creutlein tarkastanut elätteille annettuja Siuntion pitäjässä, herra Johansson Helsingin ja Tuusulan pitäjissä sekä herra Vass Wihdissä, missä viimeainitussa pitäjässä elätteelle annettujen tarkastuksen toimitti myös toimitusjohtaja.

Suoranaista apua kotiinsa saaneista köyhistä oli:

Suoranaisia
apuja.

	v. 1904	v. 1903	v. 1902
vanhempia henkilöitä	836	852	697
niiden lapsia	1,218	1,478	1,083
Yhteensä	2,054	2,330	1,780

	v. 1904	v. 1903	v. 1902
niistä henkilöitä jotka 17 p:nä maaliskuuta 1879 annetun Arm. Asetuksen mukaan ovat ehdottomasti vaivahoitoon oikeutettuja	423	380	369
muita sellaiseen puutteeseen joutuneita, että Vaivahoitohallituksen on ollut pakko antaa heille satunnaista apua	413	472	328
Yhteensä	836	852	697

Mielenvikaisten hoitolaitoksissa, aistivalliskouluissa tai turvakodeissa hoidettuja.

Erityisissä lai-
toksissa hoi-
dettuja.

1:o	Niuvaniemen mielenvikaisten keskuslaitoksessa	4
2:o	Lapinlahden ” ”	29
3:o	Pitkäniemen ” ”	7
4:o	Käkisalmen ” turvalaitoksessa	19
5:o	Seilin ” ”	17
6:o	Perttulan tylsämielisten kasvatuslaitoksessa	3
7:o	Kaatuvatautisten lasten kodissa Keravalla	3
8:o	Raajarikkoisten työskoulussa ja kodissa Helsingissä.	7
9:o	Kuuromykkäinkoulussa Porvoossa	2
10:o	” Pietarsaareissa	2
	Siirto	93

		Siirto	93
11:o	Kuuromykkäinkoulussa Jyväskylässä		1
12:o	„ Kuopiossa		1
13:o	„ Mikkelissä		1
14:o	„ Turussa		3
15:o	Sokeainkoulussa Helsingissä		4
16:o	Myrskylän pahantapaisten poikain turvakodissa . .		14
		Yhteensä	117

Vaivaistalosta erillään olevissa sairaaloissa hoidettuja:

	v. 1904	v. 1903	v. 1902
Yleisen sairaalan eri osastoilla	282	222	285
Muissa tšekäläisissä sairaaloissa	8	4	11
	Yhteensä	290	226
		296	296

Erinäisiä apuja.

Niiden henkilöiden luku, joita selontekovuoden eri kuukausina on avustettu *ravintoaineilla* (ruoka-annoksilla työväenhyörykeittiöstä Pursimiehenkadun N:o 10), sekä niiden henkilöiden luku, jotka ovat saaneet *lääkkeitä* vaivaishoidon kustannuksella, näkyy *Taulusta N:o 1*.

Vaivaishoidon 1904 vuoden menosääntöön „Avustuksia ja kustannuksia laitoksesta erillään olevia köyhiä varten“ nimisen osaston kohdalla oleva 8,000 markan määräraha lääkkeiksi on näyttäytynyt riittämättömäksi, mainittuun tarkotukseen kun on annettu *10,507 markkaa 97 p:ää* (v. 1903 9,633 markkaa 98 p:ää). Syynä siihen että on käytetty varoja yli määrärahan, on vuoden kuluessa vallitseva suuri sairaaloisuus työväestön keskuudessa.

Kaikkiaan on 205 kuollutta *haudattu* vuoden kuluessa *vaivaishoidon kustannuksella*, niistä 193 Helsingin kaupungissa. Kustannukset nousivat *897 markkaan 55 penniin*.

Vaivaishoidolle lahjoitettujen rahastojen korkojen käyttäminen.

Korot erinäisistä vaivaishoidolle lahjoitetuista rahoista, jotka Rahatoimikamari hoitaa, on Vaivaishoitohallitus jakanut 73 hengelle, jotka maksunosotusten nojalla ovat Rahatoimikonttorista kantaneet heille myönnetyt osuudet. Nämä korkovarot on jaettu seuraavan laskelman mukaan:

Helmikuussa 1904 korkoa	
Aleksandran rahastosta	<i>Smc</i> 200: —
Wilhelm Elgin rahastosta	„ 615: 58
Hanellin „	„ 310: 83
Hedvig Charlotta Gripenbergin rahastosta „	„ 669: 48
	Siirto <i>Smc</i> 1,795: 89

	Siirto	<i>Smk.</i>	1,795: 89
Toukokuussa 1904 korkoa			
Carl Sierckenin rahastosta	”		167: 37
Gustava Karolina Brobergin y. m. rahastoista	”		866: 63
Lokakuussa 1904 korkoa			
Maria Bergmanin rahastosta	”		522: 58
Joulukuussa 1904 korkoa			
Adolf Fredrik Sierckin rahastosta	”		418: 42
Elsa Maria Lampan	”		552: 35
Lisette Gardbergin	”		59: 98
	Yhteensä	<i>Smk.</i>	4,388: 22

Kunnan osuus Myrskylän pahantapaisten poikain turvakodin hoidokasten kustannuksista oli vuonna 1904 *Smk* 338:65 (1903 — 459:83, 1902 — 561:82).

Myrskylän turvakoti.

Seuraava laskelma osottaa vaivaishoidon tulot ja menot vuonna 1904. Vaivaishoidon tulot ja menot.

	<i>Smk.</i>	<i>ptä.</i>	<i>Smk.</i>	<i>ptä.</i>
Tulot.				
Säästöä vuodesta 1903	4,886	13		
Korvausta köyhäin ylläpidossa	15,843	06		
Töistä, joita vaivastalon hoidokkaat ovat tehneet	300	23		
” ” työlaitoksen ” ” ”	11,615	40		
Maantuotanto vaivaistalosta	1,780	04		
Korkoa juoksevalta tililtä	113	45		
Takaisinmaksettu lainoja, joita on annettu puutteenalaisille työmiehille	514	—	35,052	31
Nostettu Rahatoimikonttorissa	—	—	330,000	—
	Yhteensä	<i>Smk.</i>	—	—
			365,052	31
Menot.				
<i>Vaivaishoitohallitus.</i>				
Palkkauksia	11,600	—		
Palkkiota katsontamiehille	7,200	—		
Korvausta tarkastusmatkoista	477	85	19,277	85
<i>Vaivaistalo.</i>				
Palkkauksia	15,420	—		
Vaatetusta	5,274	83		
Muonaa	29,437	88		
	Siirto		19,277	85
		50,132	71	

	<i>Smc.</i>	<i>714.</i>	<i>Smc.</i>	<i>714.</i>
Siirto	50,132	71	19,277	85
Lääkkeitä	3,900	81		
Kalustoa	2,228	81		
Tarveaineita	834	75		
Polttopuita ja valaistusta	9,106	47		
Hevosenurokaa	739	70		
Korjaustöitä	7,876	33		
Sekalaisia menoja	5,066	26	79,885	84
<i>Työläitos.</i>				
Palkkauksia	3,382	67		
Polttopuita ja valaistusta	1,667	85		
Muonaa	11,590	29		
Vaatetuskustannukset	2,817	03		
Tarveaineita	7,124	06		
Kalustoa ja työkaluja	385	54		
Ahkeruusrahoja	1,139	20		
Korjaustöitä	322	65		
Sekalaisia menoja	859	18	29,288	47
<i>Mielenvikaisten hoitolaitos.</i>				
Palkkauksia	9,480	—		
Vaatetusta	5,219	27		
Muonaa	17,394	30		
Lääkkeitä	2,032	71		
Kalustoa	1,738	86		
Polttopuita ja valaistusta	8,026	21		
Korjaustöitä	1,443	69		
Sekalaisia menoja	1,871	87	47,206	91
<i>Köyhäin ylläpito ja kustannukset laitoksen ulkopuolella.</i>				
Kaupunkiin ja maaseudulle elänteille annettuja	74,065	88		
Erinäisiin laitoksiin otettuja	4,001	50		
Sairaanhoito	9,207	49		
Mielenvikaisten hoito	22,715	18		
Lääkkeitä	10,507	94		
Suoranaisia apuja	62,419	—	182,916	99
Siirto	—	—	358,576	06

		<i>Smc.</i>	<i>7pää.</i>	<i>Smc.</i>	<i>7pää.</i>
Siirto		—	—	358,576	06
<i>Sekalaista.</i>					
Hautajaismenoja		897	55		
Tarverahjoja		1,045	32		
Arvaamattomia menoja		943	60	2,886	47
Yhteensä menoja		—	—	361,462	53
Säästöä vuoteen 1905		—	—	3,589	78
Yhteensä <i>Smc.</i>		—	—	365,052	31

Vaivahoidon menot laskettuina kuukausittain näkyvät *tuulusta N:o 2.*

Taulu, osottava menoarvion sekä menojen eron vuonna 1904.

	Menoarvion mukaan		Monot		Lisäys		Vähennys		
Palkkaukset	36,500	—	36,500	—	—	—	—	—	
Katsontamiesten palkkio	7,700	—	7,200	—	—	—	500	—	
Korvaus tarkastusmatkoista	800	—	477	85	—	—	322	15	
Vaatetus	9,000	—	10,494	10	1,494	10	—	—	
Muona	44,000	—	46,832	18	2,832	18	—	—	
Lääkkeet	14,000	—	16,441	46	2,441	46	—	—	
Kalusto	2,200	—	3,967	67	1,767	67	—	—	
Tarvaineet	800	—	834	75	34	75	—	—	
Polttopuut ja valaistus	15,000	—	17,132	68	2,132	68	—	—	
Hevosenuoka	800	—	739	70	—	—	60	30	
Korjaustyöt	7,300	—	9,320	02	2,020	02	—	—	
Työlaite	25,420	—	29,288	47	3,868	47	—	—	
Kustannukset elänteille annetuista	70,000	—	74,065	88	4,065	88	—	—	
Erinäisiin laitoksiin otetut	7,000	—	4,001	50	—	—	2,998	50	
Sairaanhoidto	9,000	—	9,207	49	207	49	—	—	
Mielenvikaisten hoito	22,000	—	22,715	18	715	18	—	—	
Suoranaiset avut	50,000	—	62,419	—	12,419	—	—	—	
Sekalaiset menot	8,500	—	9,824	60	1,324	60	—	—	
Yhteensä <i>Smc.</i>		330,020	—	361,462	53	35,323	48	3,680	95

Vaivashoidon hallinnosta selkoa tehtäessä ei ole jätettävä huomioonottamatta niitä korvauksia, jotka vaivashoito 17 p:nä Maaliskuuta 1879 annetun Armollisen asetuksen 28 §:n mukaan on saanut kruunulta, ei niitä apumaksuja ja korvauksia, joita muut kunnat ja yksityiset ovat antaneet, eikä myöskään tuloja työ- ja vaivaistalosta.

Kun tässä edellä mainituista vaivashoidon menoista kaikkiaan *Smk*:sta 361,462: 53 vähennetään sanotut tulot *Smk*: 29,538: 73, nähdään että kunnan todelliset menot 1904 vuoden vaivashoidosta olivat *Smk*: 331,923: 80 (v. 1903 *Smk*: 341,507: 34).

Seuraava taulu osottaa eri menojen eron vuosina 1903 ja 1904.

	Menot		Vuonna 1904	
	1904	1903	menot	
			lisäytyneet	vähentyneet
Palkkaukset	36,500 —	36,500 —	— —	— —
Katsontamiesten palkkaus	7,200 —	6,283 30	916 70	— —
Korvaus tarkastusmatkoista	477 85	380 45	97 40	— —
Vaatus	10,494 10	11,036 52	— —	542 42
Muona	46,832 18	42,648 88	4,183 30	— —
Lääkkeet	16,441 46	15,074 17	1,367 29	— —
Kalusto	3,967 67	5,589 83	— —	1,622 16
Tarvaineet	834 75	972 12	— —	137 37
Polttopuut ja valaistus	17,132 68	16,213 70	918 98	— —
Hevosenuoka	739 70	536 —	203 70	— —
Korjaustyöt	9,320 02	5,709 75	3,610 27	— —
Työlaitos	29,288 47	27,086 19	2,202 28	— —
Kustannukset olätteille annetuista .	74,065 88	73,394 12	671 76	— —
Erinäisiin laitoksiin otetut	4,001 50	5,807 18	— —	1,805 68
Sairaanhoito	9,207 49	4,822 40	4,385 09	— —
Mielenvikaisten hoito	22,715 18	26,127 56	— —	3,412 38
Suoranaiset avut	62,419 —	55,803 —	6,616 —	— —
Annettuja lainoja	— —	27,293 50	— —	27,293 50
Sekalaiset menot	9,824 60	9,911 56	— —	86 96
Yhteensä <i>Smk</i>	361,462 53	371,190 23	25,172 77	34,900 47

Kaupungin vaivashoidon hallintoon on luonnollisesti vaikuttanut talvella ja keväällä 1904 vallinut työnansion puute sekä keuhkotaudin

leveneminen kaupungin työväestön keskuudessa. Näissä seikoissa sekä ruumiillista työtä tekevän luokan keskuudessa yhä yleisemmin sattuvissa hermotaudeissa ja mielenviassa on selitys menojen edelleen lisääntymiseen vuonna 1904.

Herrojen Kaupunginvaltuusmiesten valtuutuksella hädänalaisille työ- Kunnalliset lain-
läisille keväällä 1903 annetuista lainoista, joiden takasinmaksuajan Val-
tuusto ulotti marraskuun 1 p:ään 1904, on vuoden kuluessa suoritettu ta-
kaisin yhteensä 514 markkaa. Koska 1903 vuoden kuluessa lainoista
maksettiin takaisin 2,078 markkaa, on niin muodoin kaikista lainoista,
nousten yhteensä 26,844 mk:kaan, 584 lainalle jaettuna, 1904 vuoden lop-
puun suoritettu ainoastaan 2,592 markkaa, joten maksamatta oli 24,252
markkaa. 584 lainanottajasta on ainoastaan 27 kokonaan suorittanut taka-
sin lainansa.

Koska Vaivahoitohallituksen käsityksen mukaan poistoa maksamatta jätetyistä lainoista ei voinut tulla kysymykseen muissa tapauksissa, kuin milloin lainansaaaja sittemmin oli kuollut tahi joutunut parantumattomaan tautiin, tahi myös siinä missä Vaivahoitohallitus oli ollut pakotettu avustamaan lainansaaajan perhettä, esitti Hallitus Kaupunginvaltuustolle kirjelmässä marraskuun 21 p:ltä 1904, eikö takasinmaksuaikaa katsoen lähestyvään talveen sen lisääntyneine menoineen ja vähempine tilaisuuk-
sineen työnansioon voitaisi vielä ulottaa heinäkuun 1 p:ään 1905; tämän esi-
tyksen hyväksyivät Kaupunginvaltuusmiehet“.

Vaivaistalon tarkastaja kunnallisneuvos Degerholm on voimassa olevan vaivahoito-ohjesäännön 30 §:n h) momentin nojalla antanut erityisen, näinkuuluvan kertomuksen Helsingin kaupungin Työ- ja vaivaistalosta vuonna 1904:

„Vuoden kuluessa vaivaistaloon otetut ovat olleet iäkkäitä, kivuloisia raihnaisia taikka mielenvikaisia henkilöitä, sekä turvattomia tai huonosti hoidettuja lapsia, jotka laitoksessa on pidetty jonkun aikaa, sitten annettavaksi elätteille yksityisille, hyväksitunnetuille perheille, osittain kaupunkiin osittain maaseuduille, hoidettavaksi ja kasvatettavaksi.

Vaivaistaloon otettuja henkilöitä.

Laitokseen otettuja hoidokkaita on kykynsä mukaan käytetty työhön. Osa vaatetuksesta halonhakkua, huoneiden puhtaanapito, pesu y. m. on teetetty hoidokkailla.

Muonanpitoa työ- ja vaivaistalossa on hoitanut johtajan ja emännän lähimmän silmälläpidon alaisena yksi taloudenhoitajatar tarpeellisen palvelusväen avulla ja on se antanut tulokseksi, että kustannus jokaisen täysi-ikäisen henkilön ylläpidosta päivässä on ollut vaivaistalossa 32,64

Muonanpito Työ- ja vaivaistalossa.

penniä ja työlaitoksessa, jossa täytyy antaa runsaampia annoksia, koska sinne otetut ovat terveempiä ja enemmän työkykyisiä, 40 penniä, sekä mielenvikaisten hoitolaitoksessa 35 penniä.

Järjestys Työ-
ja vaivaista-
loissa.

Vuosi 1904 on työ- ja vaivaistalossa mennyt suurempia muutoksia missään suhteessa sattumatta taikka järjestyksen ja työn häiriötä laitoksessa tapahtumatta. Hoidokasten käytös ei ole sekään antanut aihetta vakavampiin muistutuksiin ja rangaistustoimenpiteisiin on ainoastaan varsin harvoin tarvittu ryhtyä.

Laitoksen 1904 vuoden toiminnan enempään erikoisseikkain selville saamiseksi viitataan tätä kertomusta myötäseuraaviin liitteisiin alla olevilla otsakkeilla:

- 1:ksi. Luettelo Helsingin kaupungin Työ- ja vaivaistalon muonanpitoa varten toimitetuista, ostetuista ja vaivaistalon maa-alueelta korjatuista tuotteista vuonna 1904;
- 2:ksi. Luettelo vaivaistalolla laitoksen tarpeiksi toimitetuista töistä;
- 3:ksi. Tietoja Helsingin kaupungin Työ- ja vaivaistaloon vuonna 1904 otettujen hoidokasten luvusta, ijästä y. m.;
- 4:ksi. Yhteenvedo Helsingin kaupungin Työlaitoksessa pidetyistä päivätyöluetteloista vuonna 1904;
- 5:ksi. Tietoja toiminnasta Helsingin kaupungin Työlaitoksessa vuonna 1904;
- 6:ksi. Varastoluettelo Helsingin kaupungin Työlaitoksessa joulukuun 31 p:nä 1904;
- 7:ksi. Luettelo Helsingin kaupungin Työlaitoksessa jälellä olevista tarveaineista 1904 vuoden lopussa; sekä
- 8:ksi. Luettelo miesten ruumiinpainon muutoksista Helsingin kaupungin Työlaitoksessa vuonna 1904.“

Näistä liitteistä, mikäli ei tietoja ole niistä otettu järempänä seuraaviin tilastollisiin tauluihin, mainittakoon seuraavaa:

Puhdas rahatulo vaivaistalon töistä vuonna 1904 oli Smk. 300:23. Paitsi että laitoksen vanhempia alusvaatteita ja pukuja on tarpeenmukaisesti kunnossapidetty, on vaivaistalossa tehty seuraavat työt laitoksen tarpeeksi: *Neulomista*: 196 lakanaa, 237 paitaa, 123 naisten paitaa, 197 pyyheliinaa, 106 matrassinpäällystä, 140 tyydynnpäällystä, 175 leninkiä, 30 röijyä, 129 alushametta, 21 alusliiviä, 36 esiliinaa, 192 päähuiivia pallistettu, 240 nenäliinaa pallistettu, 12 topattua päällysnuttua, 50 paria kaih-timia, 25 paria lasten alushousuja, 10 lastenpuseroa, 11 lasten kolttua; *Sukankudontaa*: 72 paria villasukkia, 490 paria pellavasukkia, 70 paria puuvillasukkia, 70 paria vanttuita; *Tilkumattoja kudottu* vuoden kuluessa:

200 metriä; *Puusepöntöitä*: sekalaisia pienempiä puusepöntöitä laitoksen tarpeiksi; Ruumisasemalle on *kuljetettu* 193 ruumista kuolleita varattomia henkilöitä; *Erinäisiä muita sattuvia töitä* sekä viljelysmaan hoitaminen ja korjaaminen: 600 metri-L \ddot{a} heiniä, 114 hl perunia, 33 hl. lanttuja, 24 hl porkkanoita sekä 1,800 kpl. kaalia ja sekalaisia vihanneksia.
